

Дарабаш Діана
студентка кафедри міжнародних економічних відносин
Київський Національний Торговельно-Економічний Університет, м. Київ, Україна

Diana Darabash
student of the Department of International Economics of the
Kyiv National University of Trade and Economics, Kiev, Ukraine

Науковий керівник: **Жук Олена Сергіївна**
к.е.н, асистент кафедри економіки та фінансів підприємства,
Київський Національний Торговельно-Економічний Університет
Scientific supervisor: **Olena Zhuk**
Candidate of Economic Sciences,
Assistant of the Department of Economics and Business Finance of the
Kyiv National University of Trade and Economics

МАЛИЙ БІЗНЕС В УКРАЇНІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРЕШКОДИ **SMALL BUSINESS IN UKRAINE: POSSIBILITIES AND PROBLEMS**

На сьогоднішній день, в умовах ринкової трансформації економіки України розвиток підприємництва, зокрема малого бізнесу – є одним із найважливіших чинників соціально-економічного зростання, він є основною складовою економіки будь-якої держави.

Малий бізнес – це створення нових робочих місць, а також альтернатива найманій праці. Розвиток малого бізнесу є дуже важливим для формування середнього класу суспільства. Державна підтримка бізнесу здійснюється на основі Закону України «Про державну підтримку і розвиток малих та середніх підприємств в Україні», в якому зазначається, що з метою створення сприятливих організаційних та економічних умов для розвитку підприємництва держава повинна надати належну підтримку [1].

Для забезпечення розвитку вільного підприємництва в Україні законодавчо визначено права, обов'язки та відповідальність суб'єктів підприємницької діяльності, які зорієнтовані на ефективне господарювання.

Але на даному етапі розвитку малого бізнесу та підприємництва є значні проблеми і одним із шляхів виходу із кризи малого підприємництва є кредитування даної сфери. Внаслідок кризи в банків виникла проблема ліквідності, що спричинила зростання відсоткових ставок. Високі відсоткові ставки за кредит, обов'язкова вимога застави, вартість якої значно перевищує суму кредиту, практично унеможливають доступність кредитних ресурсів для тих суб'єктів малого підприємництва, які започатковують свою справу. За даними Державної служби статистики України станом на 01.01.2016 року частка малих підприємств становила 291154 одиниць (тобто 95% від загальної кількості), середніх – 14832 (4,9%), великих – 383 (0,1%) [2].

Аналіз стану підприємницької діяльності в Україні показує, що сектор малого бізнесу потребує ефективної фінансової підтримки як на загальнодержавному, так і регіональному рівнях.

На сьогоднішній день існує багато способів отримати підтримку для відкриття свого підприємства, наприклад для малого бізнесу. Держава надає йому всебічної підтримки.

З 2010 року існує «Український фонд підтримки підприємництва в Україні» - це Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР власниками якого є 64 країни та дві міждержавні організації.), який підтримує розвиток ринкової економіки і демократії, дає можливість підприємствам залучати висококваліфікованих консультантів, які здатні якісно трансформувати їх бізнес, і надає гранти (безповоротну фінансову допомогу) для часткової оплати послуг консультантів. Фінансування надає Європейський Союз та країни-донори ЄБРР [3].

Грант – це безоплатна субсидія підприємствам, організаціям і фізичним особам в грошовій або натуральній формі на здійснення будь-якої діяльності з подальшим звітом про їх використання. У нашому випадку – це стартовий капітал підприємця [4].

Пошук і отримання гранту – досить непросте завдання, однак гроші з неба взагалі не падають. Так що, якщо у вас є цікава, нестандартна, а головне – економічно обґрунтована ідея, можна спробувати отримати на її реалізацію спонсорські гроші.

Грант відрізняють деякі особливості, про які одержувачу варто знати ще перед подачею заявки. Він виділяється не особисто приватному підприємцю, директору або іншій фізичній особі, а саме організації під цілком певні цілі. У разі нецільового витрачання виділених коштів керівна особа буде нести передбачену законом та статутом донора відповідальність.

Наданням грантів займаються міжнародні організації, такі як USAID, ООН, ЮНЕСКО, ЄС, Швейцарська агенція розвитку та співробітництва (SDC), CIPE (Центр міжнародного приватного підприємництва), Глобальний Інноваційний Фонд (GIF), Global Technology Foundation, IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів).

Також Ощадбанк представив програму підтримки малого бізнесу на загальнонаціональному рівні "Будуй своє". Проект представив голова правління Ощадбанку Андрій Пишний 13 вересня 2017 року [5].

"Ця програма – не стільки про гроші, скільки про запит суспільства на пошук нових підприємців. Потрібні сміливці, які не бояться взяти відповідальність за власну справу, власну країну. Ми прагнемо їх знайти та полегшити їм започаткування бізнесу, а також його подальше ведення", – сказав Пишний.

Міністерство економічного розвитку і торгівлі запустило офіційний портал програми Європейського Союзу з підтримки малого та середнього бізнесу в Україні – COSME [6].

Програма дозволяє вийти на ринок ЄС і ринки партнерів програми, отримати доступ до інформації про правила ведення підприємницької діяльності, пройти бізнес-стажування за кордоном.

Президент України Петро Порошенко 9 березня 2017 року підписав прийнятий Верховною Радою закон про ратифікацію угоди між Україною та Європейським Союзом, який передбачає участь нашої країни в програмі розвитку конкурентоспроможності підприємств малого і середнього бізнесу COSME. Вступ в силу угоди поглибить інтеграцію України в політику ЄС в сфері юстиції та внутрішніх справ.

Тому можна зробити висновок, що на сьогоднішній день можна отримати підтримку навіть збоку нашої держави, яка надає таку можливість, що на нашу думку, дійсно йде на користь економіці нашої країни та на розвиток підприємництва.

Перелік використаних джерел

1. Табінський В. А. Проблеми та перспективи розвитку малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / В. А. Табінський, В. М. Телятник, А. П. Сімон // «Молодий вчений». – Режим доступу до ресурсу: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2017/3/193.pdf>.

2. Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у 2016 році [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/kp_ed_u_2016.htm

3. ЄБРР в Україні надає гранти малим та середнім підприємствам [Електронний ресурс] // Група підтримки малого бізнесу в Україні. – Режим доступу до ресурсу: http://ufpp.gov.ua/business_advisory_services.

4. Гранти для підприємців: де взяти і як шукати? [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ceasc-bw.com/products/granti-dlya-pidprijemtsiv-de-vzyati-i-yak-shukati/>.

5. Ощадбанк презентував програму підтримки малого бізнесу в Україні [Електронний ресурс] // УКРІНФОРМ. – 1309. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2304262-osadbank-prezentuvav-programu-pidtrimki-malogo-biznesu-v-ukraini.html>.

6. В Україні запустили офіційний портал програми ЄС з підтримки малого та середнього бізнесу [Електронний ресурс] // ЄВРОБІЗНЕС. – 21. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.unian.ua/eurobusiness/2254004-v-ukrajini-zapustili-ofitsiyniy-portal-programi-es-z-pidtrimki-malogo-ta-serednogo-biznesu.html>.